

DECIZIA
РЕШЕНИЕ

№ 6/34
от 13.11.2024 г.

Перевод

Об утверждении Плана мероприятий по поддержке ветеранов, жертв политических репрессий и граждан муниципия Бэлць, подвергшихся воздействию радиации, на 2024–2028 годы

В соответствии с п. у) ч. (2), ч. (3) ст. 14 Закона РМ «О местном публичном управлении» № 436 от 28.12.2006, Законом РМ № 239 от 13.11.2008 г. «О прозрачности процесса принятия решений», Законом РМ № 190 от 08.05.2003 г. «О ветеранах», Законом РМ № 1225 от 08.12.1992 г. «О реабилитации жертв политических репрессий», Законом РМ № 909 от 30.01.1992 г. «О социальной защите граждан, пострадавших вследствие чернобыльской катастрофы», с целью внедрения на местном уровне действующей правовой базы по поддержке ветеранов, жертв политических репрессий и граждан муниципия Бэлць, подвергшихся воздействию радиации, на период 2024-2028 годы, –

Совет муниципия Бэлць РЕШИЛ:

1. Утвердить План мероприятий по поддержке ветеранов, жертв политических репрессий и граждан муниципия Бэлць, подвергшихся воздействию радиации, на 2024-2028 годы согласно приложению.
2. Примару муниципия Бэлць г-ну Петкову Александру обеспечить мониторинг внедрения Плана мероприятий по поддержке ветеранов, жертв политических репрессий и граждан муниципия Бэлць, подвергшихся воздействию радиации, на 2024-2028 годы.
3. Финансирование Плана мероприятий по поддержке ветеранов, жертв политических репрессий и граждан муниципия Бэлць, подвергшихся воздействию радиации, на 2024-2028 годы будет осуществляться в пределах ежегодных ассигнований, предусмотренных на эти цели в муниципальном бюджете Бэлць, утвержденном на соответствующий год, а также за счёт взносов доноров, по мере их вовлеченности.
4. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на специализированные консультативные комиссии по финансово-экономической деятельности, по муниципальному хозяйству, управлению имуществом и защите окружающей среды, по сотрудничеству с другими органами, побратимству, туризму и привлечению инвестиций, по праву и дисциплине, по образованию, социально-культурной деятельности и здравоохранению.

Председательствующий на VI
внеочередном заседании Совета
муниципия Бэлць

Кристина Краевская-Деренова

Контрассигнует:
Секретарь Совета
муниципия Бэлць

Ирина Сердюк

**Plan de acțiuni privind susținerea veteranilor,
victimelor represiunilor politice și cetățenilor din municipiul Bălți, afectați de radiații,
pentru anii 2024 – 2028**

I. Cadrul general

Prezentul plan este elaborat în vederea implementării la nivel local a cadrului legal în vigoare, în ce privește trei categorii de cetățeni: veteranii, victimele represiunilor politice și cetățenii afectați de radiații. Alături de alte planuri, programe și strategii, documentul de față intenționează implementarea unui șir de acțiuni, pentru asigurarea drepturilor acestor categorii de cetățeni.

Până în 2023, domeniul veteranilor, victimelor represiunilor politice și cetățenilor afectați de radiații era coordonat de Direcția generală asistență socială, sănătate și protecția familiei. În decembrie 2023, în contextul Reformei „RESTART”, aceasta a fost lichidată (decizia CMB nr.12/11 din 30.11.23) și a fost constituită Structurii Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Nord-Vest (Hotărârea nr. 957 din 06.12.2023), în cadrul căreia activează Structura teritorială de asistență socială Bălți (cu statut de direcție generală). Cu toate acestea, Primăria municipiului Bălți a preluat atribuțiile ce țin de cele trei domenii de activitate, iar planul de față are scopul de a puncta acțiunile și obiectivele principale de activitate.

1. Veteranii

Veteranii au prezentat mereu interes pentru administrația publică locală. La 02.06.2020, prin dispoziția primarului nr. 113, a fost instituit grupul de lucru pentru problemele veteranilor de război, în mun. Bălți, scopul căruia este de a coordona politicile, programele, planurile și acțiunile de protecție socială a veteranilor de război și asigurarea, pentru această categorie de cetățeni, a posibilităților egale de exercitare a drepturilor și libertăților constituționale.

În 2023, a fost încheiat Acordul de colaborare între Consiliul municipal Bălți și AO „Organizația veteranilor din mun. Bălți a RM” (aprobat prin decizia CMB nr. 2/35 din 28.03.2023), în scopul protecției drepturilor și intereselor veteranilor din mun. Bălți, asigurării unor condiții mai bune pentru ei și intensificării rolului lor în viața municipiului.

Totodată, veteranii sunt omagiați și remunerați de municipalitate, cu diferite ocazii, cum ar fi sărbători naționale, legate de independența țării. La situația prezentată în luna aprilie de către Centrul Militar Teritorial Bălți, în municipiu erau **4 persoane** care au participat în al Doi-lea Război Mondial în componența Armatei Roșie, mun. Bălți; **10 persoane** asimilate cu participanții al Doi-lea Război Mondial; **12 foști deținuți minori** ai lagărelor de concentrare, ghetourilor și altor locuri de detenție forțată. Totodată, sunt la evidență **5 familii** ale celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și se estimează **cca. 735 veterani** ai acestui conflict armat și **cca. 150 familii** ale participanților în acțiunile de luptă din Afganistan.

2. Victimele represiunilor politice.

Prin actul de primire – transmitere a dosarelor și a altor materiale pentru problemele persoanelor supuse represiunilor politice din 29.12.2023 au fost transmise **390** dosare personale ale victimelor represiunilor politice, de către DGASS și PF către Direcția relații cu publicul din

cadrul Primăriei mun. Bălți. **La situația actualizată din 30.06.2024**, la evidența DRP erau **375 persoane** cu statut de victimă a represiunilor politice. La aceiași dată, demersuri *nesoluționate, suspendate*, cu privirea la *recuperarea* valorii averii confiscate *nu erau*. Procese judiciare pentru persoane care nu au fost de acord cu compensațiile alocate sau refuzul de a examina aceste cereri, *la fel, nu au fost înaintate*.

În cadrul primăriei activează Comisia pentru problemele persoanelor supuse represiunilor politice instituită prin dispoziția primarului nr. 116 din 03.04.2024 și Comisia locală pentru asigurarea schimbării și eliberării legitimațiilor pentru victimele reabilitate ale represiunilor politice instituită prin dispoziția primarului nr. 347 din 03.09.2024. Toate întrebările persoanelor supuse represiunilor politice sunt examinate în cadrul Comisiilor sus-menționate și se colaborează cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, Agenția Națională Asistență Socială și Agenția pentru Gestionarea Serviciilor cu Specializare Înaltă, în soluționarea diferitelor chestiuni. Totodată, pe teritoriul mun. Bălți activează Asociația Obștească *“Asociația Foștilor Represați Politici din mun. Bălți”*, care colaborează cu administrația publică locală, în vederea soluționării problemelor persoanelor cu statut de victimă a represiunilor politice și desfășoară activități în interesul acestor persoane.

Asociația Foștilor Represați Politici din mun. Bălți cooperează cu persoanele cu statut de victime ale represiunilor politice și are la evidență un număr în creștere a urmașilor celor care au suferit în urma regimului stalinist. Fiind parte componentă a Asociației Republicane a foștilor deportați și deținuți politici, asociația municipală activează în strânsă colaborare cu obiectivele trasate de asociația republicană. În cadrul acestui aspect se întreprind următoarele măsuri:

1. Structurarea și consolidarea Filialei de Nord a Asociației Republicane cu sediul în mun. Bălți.
2. Informarea și oglindire în diferite surse de informare a caracterului și cruzimii represiunilor comise de regimul totalitar-stalinist.
3. Apărarea în instanțele judiciare a drepturilor în bază de voluntariat a persoanelor supuse represiunilor politice.
4. Pregătirea adresării către Guvern în baza analizelor argumentate a necesității măririi cuantumului de alocații sociale victimelor represiunilor politice.
5. În cadrul parcursului european, inițierea adoptării în RM a legii Restituției după modelul țărilor Baltice, României și a Poloniei.

Anual, la data de 06 iulie, în temeiul dispoziției primarului, se desfășoară depuneri de flori la Monumentul „Victimele represiunilor politice” (care se află în scuarul Gării feroviare de Nord), pentru comemorarea victimelor regimului stalinist, cu participarea membrilor Asociației victimelor represiunilor politice, locuitorilor și oaspeților municipiului. Informația necesară tuturor categoriilor de cetățeni, este furnizată inclusiv prin intermediul paginii-web a primăriei www.balti.md. și mass-media.

3. Cetățenii afectați de radiații

Avaria de la CAE Cernobîl este o pagină istorică tragică, dar care are efecte asupra prezentului, existând un număr mare de cetățeni care suferă azi pe urma acesteia. Cetățenii afectați de radiații constituie o prioritate, alături de alte categorii sociale, care merită atenție specială. Atât administrația publică locală, cât și alte instituții orientează eforturile spre acoperirea nevoilor acestor cetățeni.

În 2024, a fost încheiat Acordul de colaborare între Consiliul municipal Bălți și AO „Uniunea Cernobîl din Moldova” (aprobat prin decizia CMB nr. 4/14 din 20.06.2024), în scopul elaborării și implementării unor programe și proiecte comune referitoare la protecția socială, medicală, comunitară, organizatorică și juridică a cetățenilor afectați de radiații ca urmare a

accidentelor/ catastrofelor industriale și a membrilor familiilor acestora, inclusiv membrilor familiilor celor decedați, care locuiesc în municipiul Bălți.

La situația din 2024, în municipiu, se aflau cca. **150 cetățeni** afectați de radiații, dintre care, la evidența asociației, se aflau **65 beneficiari**, având grade de dizabilitate, cuprinse între I și III.

II. Planul de acțiuni

Obiectivul de activitate	Denumirea acțiunii	Responsabili	Parteneri	Termene de realizare	Costuri de implemetare		Indicatori de progres
					Buget municipal	Alte surse	
1	2	3	4	5	6	7	8
PRIORITATEA nr. 1 Domeniul veteranilor de război							
1.1. Asigurarea unui cadru administrativ funcțional și eficient pentru rezolvarea problemelor veteranilor și apărarea drepturilor lor	1.1.1. Funcționarea și actualizarea, după caz, a grupului de lucru pentru susținerea veteranilor (Dispoziția primarului mun. Bălți nr. 113 din 02.06.2020)	Grupul de lucru pentru problemele veteranilor de război	Administrația primăriei, DRP, DS, DÎTS, SEMSA, DAU,, ONV	2025-2028	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Grup de lucru funcțional Numărul de ședințe organizate; Propuneri înaintate și executate
	1.1.2. Elaborarea bazei de date actualizate a veteranilor de război, persoanelor asimilate cu participanții al Doilea Război Mondial; foștilor deținuți minori ai lagărelor de concentrare, ghetourilor și alte locuri de detenție forțată, familiilor celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței RM; Familiilor participanților în acțiunile de luptă din Afganistan.	SEMSA, DRP	Centrul Militar Teritorial Bălți	permanent	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	bază de date actualizată
	1.1.3. Acordarea ajutorului bănesc unic:	DS, DEC, DGFE, DRP	ONV, alte ON și parteneri externi	2024 - 2028 (anual, 9 mai)	În limitele mijloacelor financiare prevăzute	În limitele resurselor alocate	Numărul și listele persoanelor, cărora le-au fost acordate ajutorul bănesc unic,

	a) participanților în al Doi-lea Război Mondial în componența Armatei Roșie, mun. Bălți; b) persoanelor asimilate cu participanții al Doi-lea Război Mondial; c) foștilor deținuți minori ai lagărelor de concentrare, ghetourilor și alte locuri de detenție forțată; d) familiilor celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova; e) familiilor participanților în acțiunile de luptă din Afganistan; f) veteranilor conflictului armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.				în buget pentru anii 2025 - 2028¹ a) 20 mii lei/ an b) 15 mii lei/ an c) 10 mii lei/ an d) 500 lei/ an e) 500 lei/ an	Numărul de cereri parvenite; Mecanism de acordare a ajutorului elaborat și aprobat; Bază de date pe categorii de beneficiari elaborată; Raport privind alocarea ajutoarelor bănești elaborat.

¹Suma se va calcula după modelul de mai jos, având în vedere numărul de beneficiari. Pentru 2025:

- a) 4 pers. x 20 mii lei/ an = 80 mii lei;
 - b) 10 pers. x 15 mii lei/ an = 150 mii lei;
 - c) 12 pers. x 10 mii lei/ an = 120 mii lei;
 - d) 5 familii x 500 lei = 2,5 mii lei;
 - e) 150 familii x 500 lei = 75 mii lei;
 - f) 735 persoane x 500 lei = 367,5 mii lei;
- Total: 795 mii lei.

	1.1.4. Apărarea intereselor și drepturilor veteranilor și a reprezentanților acestora, prin implicarea la elaborarea politicilor locale	Consiliul Municipal Bălți, Subdiviziunile primăriei	ONV	Permanent	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Numărul de reprezentanți ai AOV incluși în componența comisiilor locale; Politici aprobate, care apără drepturile și interesele veteranilor
	1.1.5. Acordarea compensațiilor pentru perioada rece a anului persoanelor cu dizabilități din rândul participanți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și în acțiunile de luptă din Afganistan	DGFE, DEC, DS	ONC	anual 2025 - 2028	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028	-	Numărul de beneficiari de compensații
	1.1.6. Asigurarea funcționării unui birou unic în incinta Primăriei, cu reprezentanți ai organizațiilor necomerciale, pentru primirea veteranilor și soluționarea problemelor acestora	Administrația primăriei	ONC	anual 2025 - 2028	-	-	Oficiu funcțional, grafic de lucru stabilit, numărul estimat de beneficiari
	1.1.7. Acordarea ajutoarelor bănești unice pentru veteranii care au probleme grave de sănătate, în baza documentelor confirmative	DGFE, DEC, DS, DRP,	ONC	anual 2025 - 2028	Din Fondul de Rezervă	-	Numărul de beneficiari, sumele alocate
1.2. Înveșnicirea memoriei celor căzuți în	1.2.1. Desfășurarea anuală a unui complex de activități pentru înveșnicirea memoriei celor căzuți	administrația primăriei, DRP, SEMSA,	CMT Bălți	Anual	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 – 2028 ²	-	Număr de activități desfășurate anual; numărul de acte administrative emise,

² Pentru fiecare an, se va estima o sumă de bani. Pentru anul 2025, în baza anilor precedenți și recomandărilor, se estimează:

a) 2500 lei

b) 2500 lei și 30 mii lei (pentru masa de pomenire)

c) 2500 lei și 25 mii lei (pentru masa de pomenire)

luptă și manifestarea recunoștinței pentru sacrificiul veteranilor	în luptă și recunoștință pentru sacrificiul veteranilor: a) Ziua comemorării victimelor Holocaustului (27 ianuarie); b) de Ziua comemorării celor căzuți în războiul din Afganistan (15 februarie); c) de Ziua Memoriei (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și a victimelor acestui conflict (2 martie); d) Ziua Victoriei și a comemorării eroilor căzuți pentru Independența Patriei (9 mai); e) Ziua comemorării victimelor foametei organizate din anii 1946–1947 (a treia sâmbătă a lunii aprilie)	DS, DAP, DÎTS, DC, DGC, ÎM	ONV, instituțiile de învățământ				numărul de participanți, numărul de informații plasate; numărul de parteneri implicați

d) 6000 lei
e) 2500 lei
f) 5000 lei
g) 7000 lei
h) 8000 lei
i) 1500 lei
Total: 92,5 mii lei

f) Ziua comemorării victimelor fascismului (22 iunie) g) Ziua armatei naționale (3 septembrie) h) Ziua eliberării orașului Bălți (26 martie) i) Aniversarea Operațiunii Iași – Chișinău (24 august) j) Aniversarea formării Brigăzii 1 Infanterie Motorizată „Moldova”, (11 aprilie)						
1.2.2. Inventarierea și evidența de către autoritățile publice locale a mormintelor celor căzuți în acțiunile de luptă din Afganistan și pentru apărarea integrității teritoriale și independenței RM (conform Legii nr.161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război).	DC, DGC, DAU, ÎM „DRCD Bălți”	ONV	2024-2025	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Lista mormintelor inventariate
1.2.3. Alocarea mijloacelor financiare și întreprinderea acțiunilor de restaurare și amenajare a mormintelor celor căzuți în acțiunile de luptă din Afganistan și pentru apărarea integrității teritoriale și independenței RM (conform Legii nr.161/2017 privind regimul	DC, DGC, DAU, ÎM „DRCD Bălți”	ONV	2026-2027	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028		Număr de morminte restaurate și amenajate

	mormintelor și operelor comemorative de război).						
	1.2.4. Acordarea suportului ONV, în colectarea resurselor financiare pentru ridicarea monumentelor în cinstea celor căzuți în acțiuni de luptă, restaurarea și amenajarea monumentelor existente; instalarea/ amenajarea busturilor, plăcilor comemorative în cinstea eroilor căzuți pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, precum și a celor căzuți în acțiuni de luptă din Afganistan, decorați cu distincții de luptă .	DAU, DC, DRP, DSP, SEMSA	ONV, agenți economici	2024-2028	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	În limitele acordate de parteneri de dezvoltare	Numărul de parteneri implicați, numărul de acte elaborate, numărul de monumente, busturi, plăci comemorative ridicate/ amenajate; în cinstea eroilor
1.3. Consolidarea unui cadru educativ-patriotic intergenerațional, cu implicarea veteranilor	1.3.1. Organizarea și desfășurarea activităților culturale tematice complexe și în instituțiile de cultură din municipiu (<i>compoziții muzical-literare, depuneri de flori, concerte, spectacole, expoziții, întâlniri cu veteranii, reviste informative, recitaluri poetice, ore educative, programe literar-muzicale etc.</i>), atât offline cât și în regim online, la tema păcii și patriotismului.	DC	Instituțiile de cultură din municipiu Instituțiile de învățământ general, ONV, Muzeul de Istorie și Etnografie	anual	În limitele mijloacelor financiare prevăzute de buget, pentru instituții, pentru anii 2025 - 2028	-	Număr și categoria activităților desfășurate anual; numărul de vizitatori/ participanți/ parteneri implicați; numărul de informații publicate în mass-media municipală și pagina oficială a primăriei mun. Bălți
	1.3.2. Desfășurarea, în instituțiile de învățământ și în unitățile militare, a activităților educativ-patriotice.	DÎTS	ONV, instituții de învățământ artistic	anual	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Număr de activități educativ-patriotice organizate anual;

1.3.3. Desfășurarea anuală a Concursului National militar-sportiv patriotic „Cupa Eroilor”, cu participarea veteranilor de război și a tinerilor din instituțiile de învățământ	DÎTS, SEMSA, DC, DSP, DGC, DAP	ONV, CMT Bălți	Februarie, anual	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ³	-	Concurs desfășurat; număr de persoane participante
1.3.4. Organizarea activităților artistice (<i>concerte, expoziții, mese rotunde, dezbateri, ore informative</i>) dedicate Zilei Internaționale a Păcii	DÎTS, SEMSA, DC, DSP, DAP, DGC	Instituțiile de cultură, AO, instituțiile de învățământ artistic extrașcolar	21 septembrie anual	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ⁴		Ziua internațională a păcii desfășurată, numărul de parteneri implicați, numărul de acte emise
1.3.5. Desfășurarea activităților sportive, precum: a) Turneul de sambo în memoria luptătorului internațional decorat cu Ordinul „Steaua Roșie” pentru curajul său în Afganistan, Ion Magnet, maestru al sportului în sambo. b) Turneul de tir în memoria luptătorului internaționalist Vasina Alexandr, decorat cu	DÎTS	ONV	Pe parcursul anului (2025 – 2028)	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ⁵	Resurse atrase de ONV	Numărul de activități sportive desfășurate, numărul de participanți, numărul de premii acordate

³ Pentru fiecare an, se va estima o sumă de bani. Pentru anul 2025, în baza anilor precedenți și recomandărilor, se estimează: 5000 lei

⁴ Pentru fiecare an, se va estima o sumă de bani. Pentru anul 2025, în baza anilor precedenți și recomandărilor, se estimează:

1000 lei (DÎTS); 6 activități x 500 lei = 3000 lei (DC)

Total: 4000 lei

⁵ Pentru fiecare an, se va estima o sumă de bani. Pentru anul 2025, în baza recomandărilor, se estimează:

a) 20 mii; b) 20 mii; c) 20 mii.

Total: 60 mii lei.

	Ordinul „Steaua Roșie” pentru faptele sale în Afganistan. c) Turneul de mini-fotbal						
1.4. Crearea unui cadru inter-instituțional favorabil soluționării problemelor veteranilor	1.4.1. Stabilirea, menținerea și îmbunătățirea permanentă a relațiilor de colaborare între Primăria mun. Bălți, Consiliul mun. Bălți și organizațiile necomerciale în domeniu, cu scopul de a asigura drepturile legale ale veteranilor, familiilor celor căzuți în lupte, precum și implementarea potențialului veteranilor pentru educația patriotică a tinerei generații	DRP, SEMSA, DÎTS	ONV	2024 - 2028	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Acorduri de colaborare încheiate, activități desfășurate în comun
	1.4.2. Implementarea proiectelor, activităților, campaniilor, de către APL în comun cu ONV și monitorizarea implementării prevederilor acordurilor de colaborare	DRP, SEMSA, DÎTS, DSP, DC	ONV	2024 - 2028	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	În limitele resurselor alocate de parteneri	Rapoarte de activitate, activități desfășurate în comun
	1.4.3. Elaborarea și distribuirea, în mediul online, a informațiilor necesare pentru veterani și despre activitățile acestora la nivel de municipiu.	DSP, DRP, DC, DÎTS	Parteneri mass-media, ONV	Permanent	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Număr de informații elaborate și distribuite
TOTAL Prioritatea I					În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ⁶	-	-

⁶ Pentru anul 2025, în baza estimărilor: **956,5 mii lei**

PRIORITATEA NR. 2

acordarea suportului social, comunitar și juridic victimelor represiunilor politice, care locuiesc în municipiul Bălți

2.1. Asigurarea unui cadru administrativ corespunzător, în vederea recunoașterii și asigurării drepturilor victimelor represiunilor politice din mun Bălți	2.1.1. Implementarea cadrului legal în domeniul victimelor represiunilor politice și asigurarea drepturilor acestora, prin funcționarea unității responsabile de acest domeniu	DRP	ONR	permanent	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028	-	Unitate responsabilă de domeniul victimelor represiunilor politice existentă, funcțională
	2.1.2. Funcționarea Comisiei locale pentru asigurarea schimbării și eliberării legitimațiilor pentru victimele reabilite ale represiunilor politice (dipoziția primarului nr. 347 din 03.09.2024)	Comisia locală, DRP, DJ, ONR	-	permanent	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Comisie funcțională, numărul de ședințe, numărul de cereri examinate/ soluționate
	2.1.3. Funcționarea Comisiei pentru problemele persoanelor supuse represiunilor politice (dipoziția primarului nr. 116 din 03.04.2024)	Comisia locală, DRP, DJ, DGFE, DA, DPMRF	ONR	permanent	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Comisie funcțională, numărul de ședințe, numărul de dosare examinate/ soluționate
	2.1.4. Asigurarea dreptului la înlesniri sociale, cetățenilor corespunzători, prin asigurarea procesului de obținere a legitimațiilor victimelor reabilite ale represiunilor politice	DRP, Comisia locală pentru asigurarea schimbării și eliberării legitimațiilor	-	permanent	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Numărul de legitimații eliberate, numărul de cereri privind eliberarea legitimației parvenite, acceptate/ neacceptate în baza unui temei legal, numărul de demersuri în adresa ANAS

	2.1.5. Acordarea suportului metodologic victimelor represiunilor politice, la solicitare	DRP	ONR	permanent	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Numărul estimativ de beneficiari, care au primit consultații în domeniu
2.2. Acordarea suportului social victimelor represiunilor politice	2.2.1. Actualizarea permanentă a bazei de date a victimelor represiunilor politice din mun. Bălți, în vederea atribuirii unor ajutoare/ înlesniri	DRP	ONR, alte ON	2024, cu actualizare permanentă	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Bază de date a beneficiarilor actualizată-
	2.2.2. Acordarea ajutorului bănesc unic victimelor represiunilor politice, în limita mijloacelor financiare aprobate în bugetul anual sau în baza donațiilor partenerilor de dezvoltare	DGFE, DS, DRP, DEC	ONR	anual	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ⁷	În limitele resurselor alocate de parteneri	Numărul de beneficiari de ajutor material unic
2.3. Comemorarea victimelor decedate ale regimului stalinist și educarea tinerei generații în spiritul păcii și al patriotismului	2.3.1. Organizarea și desfășurarea activităților culturale tematice complexe și în instituțiile de cultură din municipiu (<i>compoziții muzical-literare, depuneri de flori, concerte, spectacole, expoziții, întâlniri cu veteranii, reviste informative, recitaluri poetice, ore educative, programe literar-muzicale etc.</i>), atât offline cât și în regim online, la tema deportărilor și represiunilor politice	DC, DRP, DGC, DS, ÎM	Instituțiile de cultură din municipiu Instituțiile de învățământ general, ONR, Muzeul de Istorie și Etnografie	anual	În limitele mijloacelor financiare prevăzute de buget, pentru instituții, pentru anii 2025 - 2028	În limitele resurselor alocate de parteneri	Număr și categoria activităților desfășurate anual; numărul de vizitatori/ participanți/ parteneri implicați; numărul de informații publicate în mass-media municipală și pagina oficială a primăriei mun. Bălți

⁷ Suma se va calcula după modelul de mai jos, având în vedere numărul de beneficiari. Pentru 2025: 375 pers. x 500 lei = 187,5 mii lei

	2.3.2. Desfășurarea depunerilor de flori cu prilejul Zilei comemorării victimelor stalinismului (6 iulie) la Monumentul „Victimele represiunilor politice”	administrația primăriei, DRP, DS, DÎTS, DC, DAP, SEMSA	ONR	Anual, la 6 iulie	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ⁸	-	Depuneri de flori desfășurate anual
2.4. Crearea unui cadru inter-instituțional favorabil soluționării problemelor represaților	2.4.1. Stabilirea, menținerea și îmbunătățirea permanentă a relațiilor de colaborare între Primăria mun. Bălți, Consiliul mun. Bălți și organizațiile necomerciale în domeniu, cu scopul de a asigura drepturile legale ale victimelor represiunilor politice	DRP, SEMSA, DÎTS	ONR	2024 - 2028	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Acorduri de colaborare încheiate, activități desfășurate în comun
	2.4.2. Implementarea proiectelor, activităților, campaniilor, de către APL în comun cu ONR și monitorizarea implementării prevederilor acordurilor de colaborare	DRP, SEMSA, DÎTS	ONR	2024 - 2028	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	În limitele resurselor alocate de parteneri	Rapoarte de activitate, activități desfășurate în comun
TOTAL Prioritatea II					În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ⁹	-	-
PRIORITATEA NR. 3 asistența socială, medicală, comunitară, organizatorică și juridică a cetățenilor afectați de radiații, ca urmare a accidentelor și catastrofelor industriale și a membrilor familiilor acestora							
3.1. Acordarea suportului	3.1.1. Acordarea compensațiilor pentru perioada rece a anului persoanelor cu dizabilități din rândul cetățenilor afectați de	DGFE, DEC, DS	ONC	anual 2025 - 2028	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028	-	Numărul de beneficiari de compensații, mecanism elaborat și aprobat

⁸ Pentru fiecare an, se va estima o sumă de bani. Pentru anul 2025, în baza anilor precedenți și recomandărilor, se estimează: 1500 lei

⁹ Pentru anul 2025, în baza estimărilor: **189 mii lei**

social cetățenilor afecțați de radiații, și membrilor familiilor acestora	radiații și membrilor familiilor acestora						
	3.1.2. Acordarea ajutoarelor bănești unice persoanelor cu dizabilități, din rândul beneficiarilor, pentru plata intervențiilor chirurgicale complexe și a medicamentelor costisitoare	DGFE, DEC, DS	ONC	anual, 2025 - 2028	Din Fondul de rezervă	-	Numărul de beneficiari de ajutoare materiale unice
	3.1.3. Furnizarea ajutoarelor alimentare adresate persoanelor cu dizabilități, nevoiașe, din rândul beneficiarilor, cu prilejul Zilei comemorării victimelor catastrofei de la C.A.E. Cernobîl și ale altor avarii nucleare (26 aprilie)	DGFE, DS, DRP	ONC, parteneri de dezvoltare	anual, la 6 aprilie	-	ON și alți parteneri	Numărul de beneficiari de ajutoare alimentare
	3.1.4. Asigurarea biletelor pentru evenimente de Anul Nou, festive și alte activități pentru copiii din familiile cetățenilor afectați de radiații	DS, DC, DÎTS	ONC, parteneri de dezvoltare	anual, decembrie - ianuarie	-	ON și alți parteneri	Numărul de beneficiari de ajutoare alimentare
	3.1.5. Acordarea ajutorului material unic cetățenilor afectați de radiații și membrilor familiilor acestora, în limita mijloacelor financiare aprobate în bugetul anual	DEC, DS, DRP	ONC	anual	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ¹⁰	-	Numărul de beneficiari de ajutor material unic
3.2. Desfășurarea activităților	3.2.1. Organizarea activităților memorialistice pentru a eterniza memoriile despre eroismul și curajul bălțenilor - participanți la	SEMSA, DGFE, DC, DAP	ONC	anual, la 26 aprilie	În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 - 2028 ¹¹	-	Eveniment organizat, mediatizat, numărul de acte administrative elaborate

¹⁰ Suma se va calcula după modelul de mai jos, având în vedere numărul de beneficiari. Pentru 2025:

103 persoane x 500 lei = 51,5 mii lei.

¹¹ Pentru fiecare an, se va estima o sumă de bani. Pentru anul 2025, în baza anilor precedenți și recomandărilor, se estimează: 2500 lei

memorialistic e și promovarea educației civico- patriotice a tineretului	lichidarea consecințelor catastrofei de la Cernobîl, altor accidente radiologice și teste cu arme nucleare: Zilei comemorării victimelor catastrofei de la C.A.E. Cernobîl (26 aprilie)						
Crearea unui cadru inter-instituțional favorabil soluționării problemelor cetățenilor afectați de radiații, și membrilor familiilor acestora	3.2.2. Desfășurarea acțiunilor de informare în legătură cu evenimentele tragice și care vorbesc despre sacrificiul poporului și despre lecțiile învățate din Cernobîl, amplasarea, în instituțiile de învățământ și culturale, a panourilor informative și expozițiilor despre eroismul și curajul lichidatorilor în urma accidentelor radiologice și catastrofelor industriale	DÎTS, DC, DSP, DRP	ONC, instituțiile de cultură, instituțiile de învățământ	anual	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	În limitele resurselor alocate de parteneri	Numrul de informații distribuite, numărul de instituții implicate
3.3. Crearea unui cadru inter-instituțional favorabil soluționării problemelor cetățenilor afectați de radiații, și membrilor familiilor acestora	3.3.1. Stabilirea, menținerea și îmbunătățirea permanentă a relațiilor de colaborare între Primăria mun. Bălți, Consiliul mun. Bălți și organizațiile necomerciale în domeniu, cu scopul de a asigura drepturile legale ale cetățenilor afectați de radiații, și membrilor familiilor acestora	DRP, DS, DÎTS	ONC	permanent	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Acorduri de colaborare încheiate, activități desfășurate în comun
membrilor familiilor acestora	3.3.2. Implementarea proiectelor, activităților, campaniilor, de către APL în comun cu ONC și monitorizarea implementării	DRP, DÎTS, DS	ONC	2024 - 2028	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	În limitele resurselor	Rapoarte de activitate, activități desfășurate în comun

	prevederilor acordurilor de colaborare					r alocate de parteneri	
	3.3.3. Elaborarea și distribuirea, în mediul online, a informațiilor necesare pentru cetățenii afectați de radiații și membrii familiilor acestora	DSP, DRP, DS	ONC	2024 - 2028	Nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare	-	Număr de informații elaborate și distribuite
TOTAL Prioritatea III					În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 – 2028 ¹²	-	-
TOTAL PLAN					În limitele mijloacelor financiare prevăzute în buget pentru anii 2025 – 2028 ¹³ lei	-	-

¹² Pentru anul 2025, în baza estimărilor: **54 mii lei**

¹³ Pentru anul 2025, în baza estimărilor: **1.199,5 mii lei**

III. Modificarea, monitorizarea și raportarea:

Scopul și obiectivele planului se realizează prin implementarea acțiunilor prevăzute. Implementarea planului este monitorizată de către Secretarul Consiliului municipal Bălți. La solicitare, Direcția relații cu publicul din cadrul Primăriei mun. Bălți, va elabora raportul anual de implementare a planului, în baza informațiilor prezentate de celelalte subdiviziuni responsabile. Rapoartele vor fi prezentate conducerii primăriei, în primul trimestru al anului următor anului de raportare.

În contextul schimbărilor legislative previzionate, prezentul plan de acțiuni poate fi supus modificărilor necesare în următoarele situații:

- la orice modificare în legislația din domeniu, care vizează în mod direct acțiunile din Plan;
- la aprobarea unei/ unor strategii sau planuri la nivel național, în scopul alinierii la obiectivele naționale;
- după orice eveniment extraordinar/neprevăzut, care va necesita introducerea noilor acțiuni de prevenție sau de monitorizare.

IV. Bibliografie:

- Legea RM privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006;
- Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239 din 13.11.2008;
- Legea RM cu privire la veterani nr. 190 din 08.05.2003;
- Legea RM cu privire la organizațiile necomerciale nr. 86 din 11.06.2020;
- Legea RM privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08.12.1992;
- Legea RM privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl nr. 909 din 30.01.1992;
- Hotărârea Guvernului RM pentru aprobarea regulamentului privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice precum și achitarea compensației în cazul decesului ca urmare a represiunilor politice nr. 617 din 05.06.2007;
- Hotărârea Guvernului RM privind aprobarea unor înlesniri sociale suplimentare victimelor represiunilor politice nr. 695 din 11.07.2018;
- Hotărârea Guvernului RM cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni nr. 836 din 13.09.2010;
- Ordinul Ministerului sănătății, muncii și protecției sociale al RM nr. 1284 din 09.11.2024 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind stabilirea mecanismului de evidență și distribuire a legitimațiilor pentru victimele reabilite ale represiunilor politice”.

Lista de abrevieri:

RM - Republica Moldova;

ANAS - Agenția Națională de Asistență Socială;

CMB - Consiliul municipal Bălți;

APL - administrația publică locală;

DRP – Direcția relații cu publicul;
DS – Direcția sănătate;
DÎTS - Direcția învățământ, tineret și sport;
DC – Direcția cultură;
DAU - Direcția arhitectură și urbanism;
DSP - Direcția-serviciul de presă;
SEMSA - Secția evidență militară și serviciul de alternativă;
DA - Direcția arhivă;
DREAI - Direcția relații externe și atragerea investițiilor;
DPRF - Direcția proprietate municipală și relații funciare;
DJ – Direcția juridică;
DGFE - Direcția generală financiar-economică;
DEC - Direcția evidență contabilă;
ÎM - întreprinderi municipale;
CMT Bălți - Centrul Militar Teritorial Bălți;
AO -Asociație Obștească;
ON - organizație necomercială;
ONR - asociațiile obștești care activează în domeniul represaților politici (AO „Asociația Foștilor Repesați Politici din mun. Bălți” ș.a.);
ONV - asociațiile obștești care activează în domeniul veteranilor de război (AO „Organizația veteranilor din mun. Bălți a RM” ș.a.);
ONC - asociațiile obștești care activează în domeniul cetățenilor afectați de radiații (AO „Uniunea Cernobîl din Moldova” sucursala Bălți ș.a.)